O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 9 август чоршанба

Сотувда эркин нархда

№ 153 (2450)

Бундан икки-уч йил муқаддам мамлакатимиз пойтахтида бўлган киши Тошкентнинг бугунги жамолидан, бу ердаги улкан қурилишлардан ҳайратланиши табиий. Юксак меъморчилик анъаналари ўз аксини топган маъмурий ва турар жой бинолари, шарқона ва Оврупо меъморчилиги уйғунлашиб, ўзгача жозиба кашф этган сўлим гўшалару хиёбонлар, манзилларни манзиллар билан боғловчи кўприклар... Буларнинг барчаси

мустақиллик иншоотларидир.

«ҚАТОРТОЛ» «ГАВҲАР»ГА ҚЎЛ ЧЎЗДИ

Аслида бунёдкорлик халқимизнинг қонида бор. Балки ўзи яшаётган юрт фаровонлигига ҳисса қўшиш, уни янада обод қилиш, янги-янги қурилишлар бунёд этиш ҳар бир фидойи юртдошимизнинг эзгу аъмолига айланганлиги шундандир.

Бугун пойтахтимизнинг "Собир Раҳимов" метросидан то "Отчопар"буюм бозорига қадар давом этган катта йўл оралиғи чинакам қурилиш майдонига айланган. Замонавий техника воситалари — Германияда ишлаб чиқарилган асфальт ётқизгичлар, йўл фрезалари,Швецияда ишлаб чиқарилган зичлагичлар — буларнинг барчаси йўл қурувчиларининг тез ва соз иш бажаришларига қанот бўлмоқда. Қурилаётган йўл ва кўприк ҳар куни ўзгача қиёфа касб этмоқда.

— Қурилишда иш уч сменада ташкил этилган, — дейди "Тошйўлқурилиш" тресги бош муҳандиси Равшан Гадойбоев. — Мақсадимиз энг улуғ, энг азиз байрамимизгача қурилишни тугаллаб, шаҳримиз кўркига кўрк қўшиш, шунинг баробарида йўл транспорти қатнови қулайлиги ва мунтазамлигини таъминлашдир.

"Автойўл" концерни буюртмасига асосан, ушбу иншоотни "Автомагистраль" бирлашмаси, "Тошйўлқурилиш" трестининг бошқармалари ва бошқа қурилиш жамоалари,жами мингдан зиёд қурувчилар бунёд этишаётир. Аслида тўрт йилда қурилиши лозим бўлган ушбу иншоотни атиги тўрт ойда қуриб битказиш кўзда тутилган. Шунингдек, бу ерда "Собир Раҳимов" метро бекатидан то "Тошкент" автобекатига қадар йўлости йўли қурилиши ҳам давом этмоқда.

Жаҳон андозаларига хос ва мос бўлган саккиз тасмали ушбу автомобил йўли, "Қатортол" ва "Гавҳар" кўчаларини туташтирувчи кўприкнинг қуриб битказилиши фидокор қурувчиларимизнинг Мустақиллик байрамига туҳфаси бўлиши, шубҳасиз.

Мавжуда ХОЛМАТОВА.

СУРАТЛАРДА: йўл ва кўприк қурилишларидан лавҳалар.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ, Муҳаммад АМИН (ЎзА) олган суратлар.

ЖИЗЗАХ ХАЛҚАРО ТУРНИРГА ТАЙЁРЛАНЯПТИ

Кеча вилоят ҳокимлигида бўлиб ўтган йиғилишда халқаро мусобақалар мақомини олган «Пахтакор-79» хотира турнирини уюшқоқлик билан ўтказишга бағишланган масалалар муҳокама этилди.

Гап шундаки, жиззахликлар халқаро турнирдаги «Ўзбекистон — Украина» фахрий футболчилари учрашувини томоша қилиш шарафига муяссар бўлишади.

Мустақиллик байрами тантаналарига ҳамоҳанг футбол ўйини марказий «Жиззах» стадионида ўтказилади. Шу муносабат билан байрамона безатилган стадионга минглаб томошабинларнинг ташрифи кутилаяпти. Улар меҳмонлар сафида Игор Беланов, Алексей Михайличенко, Анатолий Демяненко каби таниқли футболчилар ҳамда собиқ пахтакорчилардан Василис Ходзипанакис, Андрей Якубик, Александр Яновский каби чарм тўп усталарининг ўйинларидан баҳраманд бўлишади.

Ўз мухбиримиз.

Олий Мажлис қўмитасида

СЕМИНАР БЎЛИБ ЎТДИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси ташаббуси билан Ўзбекистон судьялари ассоциациясининг ҳамкорлигида парламентимизнинг навбатдаги сессияси кун тартибига киритилган Ўзбекистон Республикасининг «Судлар тўғрисида»ги Қонун (янги таҳрирда) лойиҳаси муҳокамасига бағишланган семинар бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари, суд, прокуратура ва адлия идораларининг вакиллари, олимлар ва бошқалар қатнашдилар.

Семинарда мамлакатимизда ўтказилаётган суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислоҳотларда мазкур қонуннинг ўрни, унга киритилиши мўлжалланаётган асосий ўзгартишлар ва қўшимчаларнинг моҳияти, аҳамияти ҳақидаги турли хил маърузалар тингланди.

Семинар иштирокчилари бўлиб ўтган очиқ ва қизғин мунозараларда қонун лойиҳаси юзасидан ўз фикр, мулоҳазаларини баён этдилар ва уни янада такомиллаштириш ҳақидаги таклифларини билдирдилар.

РЕСПУБЛИКА ПУЛ-КРЕДИТ СИЁСАТИ КОМИССИЯСИ МАЖЛИСИ

Республика пул-кредит сиёсати комиссиясининг навбатдаги мажлисида Марказий банк лицензиясига эга бўлган айрим корхоналар фаолиятининг Вазирлар Маҳкамасининг "Марказлаштирилган валюта ресурсларидан истеъмол товарларини импорт қилиш учун фойдаланиш самарадорлигини ошириш тўғрисида"ги қарори талабларига мувофиқлиги билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Уни мазкур комиссия раиси, Марказий банк раиси Ф.Муллажонов бошқарди.

Мазкур комиссиянинг махсус ишчи гуруҳи ҳамда ваколатли банклар томонидан ўтказилган таҳлил материаллари лицензияга эга бўлган бир қатор корхоналарнинг истеъмол бозорини товарлар билан бойитишга қаратилган ишлари қониқарсизлигидан, амалдаги савдо тартиби бузилаётганлигидан далолат бераётгани маълумот учун қабул қилинди.

Мажлисда лицензия эгалари бўлган айрим корхоналарнинг раҳбарлари импорт битимларини ўз вақтида тузишга, истеъмол товарларини олиб келишга масъулиятсиз муносабатда бўлаётгани, шунингдек, мавжуд товарларни сотиш ва улардан тушган тушумни белгиланган тартибда инкассация қилишни атай кечиктириш ҳолларига йўл қўяётганлиги таъкидланди.

Юқорида қайд этилганларни инобатга олиб, Республика пул-кредит комиссияси 40 та корхона ва ташкилотни Марказий банкнинг сўмларни эркин айирбошланадиган валютага устувор равишда айирбошлаш ҳуқуқини берувчи лицензиясидан маҳрум этиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Шу билан бирга, Давлат солиқ қўмитаси, Монополиядан чиқариш ҳамда рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, ваколатли банкларга валюта айирбошлаш учун бериладиган квотадан самарасиз фойдаланаётган корхоналарни лицензиялардан маҳрум қилиш масалаларини Комиссия муҳокамасига мунтазам равишда киритиб бориш тавсия этилди.

(ЎзА).

Огоҳлик

ЗИЙРАК ЗАКОВАТ

Зийрак, дунё ишларидан бохабар ҳар қандай инсон жаҳондаги бугунги эврилишлардан, воқеаларнинг асл моҳиятидан, башарият олдида турган мусбат ва манфий кўринишли муаммолардан ўзича тўғри хулоса чиқара олади. Зийраклик ҳар қандай воқеа ва ҳодисалардан эл-юрт манфаатига хизмат қиладиган томонларини юзага чиқариш учун курашиш ҳам демакдир. Зийраклик бу ҳаётни, катта ақл-идрок ва заковат билан яратилган мустақил турмушимизни ҳимоялаш ҳам демакдир. Шундагина тинчлигимиз барқарор бўлади, фарзандларимиз назорати бизнинг муҳофаза қўрғонимиздан четда қолиб кетмайди. Оила деган муқаддас каъбамизнинг хотиржамлигига путур етмайди. Замондошларимиз билан суҳбатларимиз ҳам ана шундай огоҳлик мавзусида бўлди.

Хива тумани ҳокими, Олий Мажлис депутати Матёқуб Мадаминов оташнафас шоир ва баҳодир Паҳлавон Маҳмуд ҳақида бир ҳикоят айтиб берди.

Ҳиндистон шоҳи ўз юртида улуғ байрам бўлаётганлиги, унда етти иқлим полвонлари қатнашишини айтиб, Хива хонига зўр курашчисини юборишини илтимос қилади. Табиийки, ўша вақтда Паҳлавон Маҳмуднинг довруғи оламни тутган пайт эди.

Аммо Хива хони ҳам паҳлавон олдига шарт қўяди: «Йиқилсанг, Хивага қайтиб келма!»

Кураги ерга тегмаган Паҳлавон Маҳмуд Ҳиндистонга жўнайди. Унинг бир одати бор эди: кураш олдидан эл оралаб, улуснинг ҳолидан огоҳ бўлиш ва муқаддас сағаналарни зиёрат қилиш.

Зиёрат чоғида у кўшкли сағана олдида бир кампирнинг йиғлаб ўтирганини кўриб қолади ва сабабини сўрайди.

– Эртага ўғлим Хоразмдан келган бир полвон билан курашга тушади. У полвоннинг таърифи жуда зўр эмиш. У йиқилса, касб-кори бор экан, телпакдўз экан – бир кунини кўрар, аммо бизнинг тирикчилигимиз ўғлимнинг билагига боғлиқ. Ўғлим йиқилса, шоҳ бизни Ҳиндистондан бадарға қилади.

– Хафа бўлманг, ўғлингиз, албатта, ютиб чиқади, – деб Паҳлавон Маҳмуд уни юпатади.

Охир-оқибат ҳамма полвонлар кетиб, майдонда Хива ва Ҳиндистоннинг полвони қолади. Паҳлавон Маҳмуд одамлар орасида кечаги кампирнинг ҳам юрагини ҳовучлаб ўтирганини кўради.

Улар узоқ курашадилар. Паҳлавон Маҳмуд барча амалларини кўрсатиб, ҳиндистонлик курашчидан устунлигини намойиш этади ва охирида унинг олдида тиз чўкади. Бу – мағлублик аломати эди.

Аслида бу зоҳирий мағлубият ботиний музаффарликнинг белгиси эди.

Бу – курашчи ва оташнафас шоирнинг нафақат полвонлик синоатларидан, балки эл-улус ҳаётидан, удумларидан, турмуш тарзидан огоҳлиги эди. Чунки у зийрак эди. Зийрак ва зукко одам эса ҳеч қачон ютқазмайди.

– Мен болалигимдан оппоқ пахталар ичида ўсдим, улғайдим, – дейди мазкур туман пахта тозалаш акциядорлик жамияти раиси Хушнуд Юсупов. – Бу шундай ўсимликки, баъзан уни ўзбек халқининг кўнглига менгзагим келади: оппоқ, мулойим, беозор.

80-йиллардаги оппоқ пахтанинг қора доғларини эслагим келмайди. Оппоқ ният, мулойим кўнгил, беозор интилишни қоп-қора тухмат чодрасига ўрадилар, устига чиқиб тепдилар, топтадилар, бутун бир жамиятнинг иллатлари билан суғордилар оппоқ пахталарни.

Бу кирдикорларнинг барчаси кейин аён бўлди. Ва яна аён бўлдики, бизнинг ишонувчанлигимиз, ён-веримиздаги воқеалардан воқифсизлигимиз, бадниятли кишиларнинг хатти-ҳаракатларидан огоҳсизлигимиз...

Демак, биз ҳар сония ва ҳар дақиқа ўзимиздан, қўни-қўшниларимиз, фарзандларимиздан-да огоҳ бўлиб туришимиз зарур экан. Ахир, ўтган йилги феврал воқеалари ҳеч бир ўзбекистонликнинг ёдидан чиқмайди.

Ҳозир ҳам бизнинг тўққиз йиллик муваффақиятларимиздан кўзи кул бўлаётганлар камми?

Ҳоким бува Паҳлавон Маҳмуд воқеасини шарҳлаб ўтирмади. Ҳаммаси аён эди. Кўприк кўрингунча айиқни ака де, деганлари эҳтимол шудир. Бир паҳлавоннинг тадбиркорлиги билан нафақат кекса онахоннинг кўнгли сув ичди, балки икки халқ ўртасидаги муносабатлар таранглашишининг олди ҳам олинди. Бу аслида закий Паҳлавон Маҳмуднинг авлоду аждодларига ҳам огоҳлик ҳақидаги башорати эди. Чунки у парда ортидаги қабиҳ ниятларга, ёвуз хатти-ҳаракатларга ва билъакс, бир онаизорнинг илтижоларига бепарво бўлмади. Бепарволик нафақат инсон ҳаётининг, балки бутун бир миллат тақдирининг фожиаси эканлигини у яхши тушунарди. Тўғри, бу ҳикоятнинг давоми узун ва қизиқарли. Аммо ҳоким бува унинг суҳбатимиз мавзусига ибрат бўларли томонини баён этди. Хушнуд Юсупов эса ўзбек кўнглининг нозиклигига ташбеҳ топди ва заковат такомили хусусида мухтасар фикрларини айтди.

Заковат такомили эса, Юртбошимиз таъкидлаганидек, ҳар қайси шахснинг, аввало, ёш авлод қалбида, жамият, эл-юрт, қўйингки, ота-она олдида масъулият уйғотиши, иймон ва ирода тушунчаларини мустаҳкамлаши каби одамийлик зийнатларини ўз ичига олади.

Зийрак заковат ҳамиша музаффардир!

Сотим АВАЗ,
Эсиргап БОЛИЕВ.

КУЧ — БИЛИМ ВА ТАЖРИБАДА

Маслаҳат

Орамизда шундай тажрибали одамлар борки, улар ўз вақтида хўжалик юритиш борасида барчага намуна кўрсатишган. Эндиликда улар қарилик пенсиясида. Тўғри, уларда аввалги ғайрат бўлмаслиги мумкин, лекин оқсоқоллар бугунги ўзгаришларга лоқайд эмас. Мухбиримиз Қорақалпоғистон Республикасида яшовчи кўпни кўрган, қишлоқ хўжалигини яхши биладиган фахрийларга қуйидаги савол билан мурожаат қилди:

— Қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни жорий этишга нималар тўсиқ бўлаяпти ва бу тўсиқларни бартараф этиш учун нима маслаҳатлар берасиз?

Олимбой ПРИМОВ, иқтисод фанлари номзоди, Қорақалпоғистонда хизмат кўрсатган муҳандис:

– Тармоқдаги ислоҳотлар муваффақияти учун харажатларни қисқартириш талаб этилади. Мисол учун, аксарият деҳқончилик корхоналари маҳсулот етиштириш учун кетадиган сарф-харажатни қисқартириш (бозор иқтисодиётининг талаби ҳам шу эмасми?) учун далаларни электр насослари орқали оқар сув билан таъминлашга ўтди. Биргина шу йилнинг ўзида Қорақалпоғистон электр тармоқлари корхонаси мен билган жанубий туманлар электр манбаларини огоҳлантирмасдан бир неча марта ўчириб қўйди. Нечта электр насосларининг олтинга баробар двигателлари ишдан чиқди, хўжаликлар миллион-миллион сўм моддий зарар кўрди. Бу ислоҳотлар йўлидаги тўсиқ эмасми? Тўсиқ бўлганда қандоқ! Ҳатто Ўзбекистон телевидениесининг «Ахборот» дастури орқали Тўрткўл туманидаги электр истеъмолчиларидан бир-икки нафари дардини айтишган эди, балога қолишди.

Таклифлар масаласига келсак, ҳамма мулоҳазамни йиғиб, биттагина таклифни илгари сурган бўлар эдим: деҳқонни, фермерни моддий манфаатдор қилиш олдинги ўринга ўтмоғи лозим. Мақсадли траншлар ўз йўлига. Лекин деҳқон ўзи сотган маҳсулоти учун вақтида ҳақини олса, унинг бозор томон қўйган қадамлари қатъий бўлади!

Норбой ЭШМУРАТОВ:

– Мен, энг аввало, пахтачиликдаги ўзгаришларга кўпроқ эътибор бераман. Тармоқдаги ислоҳотлар йўлига нима тўсиқ бўлаяпти? Агар бу саволга Қорақалпоғистон мисолида жавоб берадиган бўлсак, кўплаб муаммолар ичидан биттасини таъкидламасликнинг иложи йўқ. Гап шундаки, Қуйи Амударё воҳасида энг «қиммат» пахта етиштирилади. Мен ер шўри, сув сарфини назарда тутаётганим йўқ. Бошқа харажатларни ҳам таҳлил қилмоқчи эмасман. Демоқчиманки, бир тонна минерал ўғитга белгиланган темир йўл тарифи Хоразм вилояти ва биз, қорақалпоғистонликлар учун марказий вилоятларга қараганда, 10-15 баравар қимматга тушмоқда. Ахир, пахтанинг харид нархи ҳамма учун бир хил-ку? Бу ҳақда илгари ҳам гапирилганди. Шу масала тезроқ ечилса, айни муддао бўларди.

Бир нарсани очиқ айтаман: биз мустақилликнинг бирдан-бир тўғри йўл эканлигига унинг биринчи нафасидан ишондик. Тўғри қилган эканмиз: ўз ғалламиз, ўз нефтимиз, ўз уловларимиз бор. Тинч осмон остида яшаяпмиз. Бундан ортиқ бахт бўлиши мумкинми? Хоразмда Оллом Маткаримов, Қорақалпоғистонда Йўлдош Шўлоқов деган бригада бошлиқлари бўлар эди. Уларни кўрганда, вилоят раҳбари машинадан тушиб, маслаҳатини оларди. Биз айнан шундай фермерларни шакллантиришимиз керак.

«Халқ сўзи» мухбири Янгибой ҚЎЧҚОРОВ ёзиб олди.

ВАЗИЯТ БАРҚАРОРЛАШТИРИЛАДИ

Хабар қилинганидек, август ойининг бошларида Сурхондарё вилоятининг Тожикистон билан чегарадош тоғли ҳудудларида нотинч вазият вужудга келди. Юзга яқин террорчи Тожикистон орқали Ўзбекистон ҳудудига бостириб кириш учун тўплана бошлади. Хабарларга кўра, босқинчилар Афғонистонда махсус тайёргарлик машқларини ўтаган. Уларнинг мақсади юртимизда қўпорувчилик ҳаракатларини амалга ошириш, наркотик ва қурол-яроғ олиб ўтиш учун йўл очиш, шу билан нафақат мамлакатимизда, балки бутун Марказий Осиё минтақасида барқарорликка путур етказишдан иборат.

Ташқи ишлар вазирлигининг қабуллар уйида мазкур воқеа муносабати билан маҳаллий ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари учун матбуот анжумани ўтказилди. Унда Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик кенгаши котиби М.Раҳмонқулов ва ташқи ишлар вазири А.Комилов қатнашди.

Анжуманда таъкидланганидек, айни чоғда террорчи гуруҳлар Ўзбекистон ҳарбийлари томонидан қуршаб олинган. Босқинчиларни йўқотишда Тожикистон чегарачилари ҳам уларга яқиндан кўмак бераяпти.

Ҳаракатланиш қийин бўлган тоғли ҳудудларда террорчиларга қарши курашиш осон эмас. Шунга қарамай, жангариларнинг даралар ва табиий ғорларда писиб юриши узоққа чўзилмайди. Таъкидланганидек, улар қуршовга олинган. Босқинчи тўдаларни бутунлай йўқ қилиб ташлаш учун Ўзбекистон Республикасининг Чегара қўшинлари, Ички қўшинлари, шунингдек, Мудофаа вазирлиги бўлинмалари жалб этилган. Ўзбекистон ташқи ишлар вазири шуни таъкидлар экан, жангарилар тез орада бутунлай йўқотилади ва вазият барқарорлаштирилади, деди.

(ЎзА).

"Халқ сўзи"га жавоб берадилар

ТЕРГОВЧИЛАР ПРОКУРАТУРАДАН ЧЕТЛАТИЛДИ

Тошкент вилоятининг Бўстонлиқ туманида истиқомат қилувчи М.Шарапова ўз аризасида эри ва қизи бошига тушган ишни кўриб чиқиш жараёнида терговчилар нохолис йўл тутганликлари сабабли адолат юзага чиқмай қолганлиги тўғрисида куйиниб ёзганди.

Ушбу маъмурий иш Тошкент вилоят прокуратураси томонидан кўриб чиқилди. У ердан таҳририятга хабар қилишларича, Бўстонлиқ туман судининг 1999 йил 28 октябрдаги ҳукми билан Н.Т.Шарапов ЎР ЖКнинг 277-моддаси 2-қисми "в,д" бандлари билан айбдор деб топилиб, икки йилу 6 ой муддатга озодликдан маҳрум этилган.

Тошкент вилояти прокурори томонидан фуқаро М.Э. Шарапованинг аризаси юзасидан назорат тартибида киритилган протест асосида, Тошкент вилоят суди раёсатининг қарори билан, маҳкум М.Шараповнинг ҳаракатлари ЎР ЖКнинг 109-моддаси 2-қисмига қайта малакаланиб, ўтаган жазо муддати билан чегараланиб, жазодан озод этилган.

Шунингдек, Бўстонлиқ туман судининг вояга етмаган М.Шараповага нисбатан Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 52-моддаси 2-қисми билан чиқарилган ноқонуний қарори Тошкент вилоят прокурорининг протести асосида вилоят суди раиси томонидан кўрилиб, туман суди қарори бекор қилиниб, прокурор протести қаноатлантирилган.

М.Шараповanинг аризаси асосида вилоят прокуратураси томонидан ўтказилган текшириш якунлари бўйича Бўстонлиқ туман прокуратураси терговчилари Асқаров ва Жалоловлар вилоят прокурорининг буйруғига биноан, тергов қилишда йўл қўйган хато ва камчиликлари учун эгаллаб турган лавозимларидан озод этилиб, прокуратура идораларидан бўшатилганлар.

Азиз муштарий! Сизга хуш кайфият тилаган ҳолда газетамиз учун обуна давом этаётганлигини маълум қиламиз.

Олий Мажлис сессияси олдидан

ЎСИМЛИКЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ: ҲУҚУҚИЙ КАФОЛАТ

Маълумки, иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг навбатдаги сессияси муҳокамасига «Қишлоқ хўжалик ўсимликларини зараркунандалар, касалликлар ва бегона ўтлардан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳам киритилган. Лойиҳанинг асосий моҳияти нимадан иборат? Унда кўзда тутилган ҳуқуқий норма ва қоидалар қишлоқ хўжалиги тараққиётида қандай аҳамият касб этади?

Олий Мажлиснинг Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси раиси Искандар ҚАЛАНДАРОВ билан ана шу хусусда суҳбатлашдик.

— Авваламбор, ижтимоий ҳаётимизга хос бир ҳақиқатни таъкидлаб ўтишни истардим, — дея гап бошлади қўмита раиси. — Ислоҳотлар чуқурлашгани сайин парламентимизнинг янги-янги қонунлар яратиш борасидаги фаолият доираси кенгайиб боряпти. Бу ўз-ўзидан тушунарли, албатта. Зотан, ҳуқуқий-фуқаролик жамиятини барпо этиш, биринчи навбатда, ҳар жиҳатдан пишиқ, тўлақонли қонунлар яратиш ва уларга оғишмай риоя қилинишини тақозо этади.

Барчага аёнки, мамлакатимиз истиқболга инқилобий сакрашлар орқали эмас, балки босқичма-босқич, қадам-бақадам йўл очмоқда. Мустақил ривожланиш йилларида демократия ва бозор иқтисодиётини эркинлаштириш борасида жиддий силжишга эришилди. Бу ҳаммамизга яхши маълум. Лекин ҳаёт бир жойда тўхтаб турмайди. Барча соҳада чуқурлашиб бораётган ислоҳотлар моҳиятидан келиб чиқиладиган бўлса, давр руҳига мос янги қонунлар яратиш, мавжуд меъёрий ҳужжатларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш айни ҳаётий заруратдир. Ҳар қандай истиқбол дастури муайян соҳа тараққиёти ҳамда инсон манфаатларини кўзлаб тузилади. Шу нуқтаи назардан қарайдиган бўлсак, навбатдаги сессия муҳокамасига киритилаётган «Қишлоқ хўжалик ўсимликларини зараркунандалар, касалликлар ва бегона ўтлардан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси эътиборга молик. Нима учун бу масала кун тартибига қўйилди? Кўпчилигимиз қишлоқда ўсганмиз, бинобарин, эл-юртни тўйдириб, кийинтирадиган бободеҳқоннинг қувонч ва ташвишларидан яхши хабардормиз. Қишлоқ хўжалиги экинларини ўстириш ва парваришлаш бир томон бўлса, мавжуд ҳосилни сақлаб қолиш, уни турли касаллик ҳамда зараркунандалардан ҳимоя қилиш бир томон. Янги қонун лойиҳаси ана шу соҳадаги ҳуқуқий муносабатларни изга солиш билан бирга, қишлоқ хўжалигида ўсимликларни ҳимоя қилишнинг аниқ мақоми ва йўналишини белгилаб олишда муҳим аҳамият касб этади.

— Кечирасиз, сўзингизни бўламан. Янги лойиҳа илгари шу йўналишда қабул қилинган қонун ёки норматив ҳужжатлардан қайси жиҳатлари билан фарқ қилади?

— Аввало, бир нарсани эслатиб ўтиш жоизки, қишлоқ хўжалиги экинларини зараркунанда ҳашаротлар, касалликлар ва бошқа ташқи таъсирлардан асраш тўғрисидаги қонун лойиҳаси биринчи бор ишлаб чиқилди. Уни амалиётга жорий этиш янада мураккаброқ. Тўғри, ҳозирги кунда Ўзбекистон Республикасининг «Ўсимликлар карантини тўғрисида»ги Қонуни амалда. Аммо бу етарли эмас. Қишлоқ хўжалигида юз кўрсатаётган туб ўзгаришлар янги қонун лойиҳасини ишлаб чиқишни кун тартибига қўйди.

Лойиҳада мамлакатимиздаги мутасадди вазирликлар, идоралар, қўмиталарнинг ўсимлик дунёсини ҳимоя қилиш борасидаги мақоми, фаолият доираси аниқ баён қилиб берилган. Бошқача айтганда, давлат ўзининг бу борадаги сиёсатини ваколатли органлар ёрдамига таянган ҳолда олиб боради ва амалга оширади. Ўсимлик дунёси ва экинларни турли касаллик ҳамда зараркунанда ҳашаротлардан кафолатли ҳимоялаш, бу борада давлат бошқарувини амалга ошириш, стандартлаш ва сертификатлаш, қайта ишлаш, импорт ва экспорт, биокимёвий препаратларни қўллаш тартиби, уларни сақлаш, юклаш ва зарарсизлантириш билан боғлиқ кўп қиррали масалаларнинг ҳуқуқий мақомини белгилаш янги қонундан кўзланган асосий мақсаддир.

Маълумки, ўлкамиз табиати бой ва ранг-баранг. Турли зараркунанда ҳашаротлар ана шу бойликка жиддий путур етказиши, агар қўйиб берилса, қишлоқ хўжалиги тараққиётини издан чиқариши ҳеч гап эмас. Зотан, республикамиз деҳқонлари ҳар йили табиий таъсирлардан жуда кўп азият чекишади, кутилмаган муаммоларга дуч келишади. Шу жиҳатдан қараганда, юқоридаги қонун лойиҳасининг ишлаб чиқилиши ва депутатлар эътиборига ҳавола этилиши айни муддао, деб ўйлайман. Унда қишлоқ хўжалиги ўсимликларини ҳашаротлар, турли хил касалликлардан ҳимоя қилишга даъват этилган мутасадди ташкилотларнинг ваколат доираси аниқ белгиланган. Бошқача айтганда, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлигининг давлат санитария-эпидемиология хизмати, Давлат фитосанитария назорати ва бошқа тегишли ташкилотлар ўсимликлар дунёсини асраш борасида ҳукумат сиёсатини амалга оширадилар. Лойиҳанинг қатор моддаларида ана шу каби масалаларга кенг ўрин ажратилган.

Албатта, биологик ва кимёвий моддаларни қўллашда уларнинг инсонга, атроф-муҳитга зарарли таъсирини ҳам назардан четда қолдириб бўлмайди. Шу маънода қишлоқ хўжалиги зараркунандалари ва касалликларига қарши курашда кимёвий дорилардан самади билан фойдаланиш, уларнинг нормаси, муддати, таъсир доирасини ҳисобга олиш муҳим аҳамиятга эгадир.

— Қонун лойиҳасини тайёрлаш жараёни ҳақида ҳам қисқача тўхталиб ўтсангиз.

— Ҳеч нарса ўз-ўзидан бунёд бўлмайди. Бу бор гап. Айниқса, мамлакат ва халқ тақдирига дахлдор бўлган қонун ижодкорлиги аниқлик, зукколик тамойиллари билан бирга жаҳоний мезонларни ҳам ўзида акс эттириши лозим. Чунки ҳар бир қонун моҳият-эътибори билан келажакка, инсон манфаатларига хизмат қилади. Шундай экан, парламентимиз, унинг таркибий қўмиталари, депутатлар зиммасига нечоғли катта масъулият юклатилганини ҳис қилиши қийин эмас. Қолаверса, ҳар жиҳатдан пишиқ ва мустаҳкам ҳуқуқий замин яратмай туриб, ижтимоий-иқтисодий соҳадаги кенг қамровли вазифаларни муваффақиятли амалга ошириб бўлмайди.

Юқоридаги қонун лойиҳасига келадиган бўлсак, айтиш мумкинки, бу яқин икки йиллик тинимсиз меҳнат ва изланишлар маҳсули сифатида дунёга келди. Тўғриси, бу жараён осон кечгани йўқ. Уни тайёрлаш давомида маҳаллий шарт-шароит, аҳоли менталитети, қишлоқ хўжалигига фитосанитария хизмати кўрсатишнинг бугунги аҳволи, мавжуд экологик вазият — ҳамма-ҳаммаси ҳисобга олинди. Лойиҳа матни ҳозирча ўттиз тўрт моддадан иборат. «Ҳозирча» деяётганимнинг боиси — уни бойитиш ва мукаммаллаштириш борасидаги иш ниҳоясига етгани йўқ. Демак, янги фикрлар, қўшимча ғоялар туғилиши учун имконият мавжуд. Олий Мажлиснинг навбатдаги сессияси кун тартибига киритилган ушбу ҳужжат қўмита йиғилишларида бир неча бор муҳокама қилинди, давра суҳбатлари ўтказилди. Қонун лойиҳасини тайёрлаш бўйича тармоқ вакиллари, мутахассислардан иборат ишчи гуруҳи тузилган. Билдирилган таклиф-мулоҳазалар атрофлича ўрганилмоқда. Дунё банкининг мутахассислари ҳамда халқаро экспертлар ушбу ҳужжат билан танишиб, унга юқори баҳо беришди. Лойиҳа матни Олий Мажлис депутатларига ўз вақтида етказилди. Ҳозирги кунда улардан тушаётган фикр-мулоҳазалар умумлаштирилиб, шу асосда қизғин иш олиб борилаяпти.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, халқимиз ва мамлакатимизнинг ҳаётий манфаатлари қишлоқ хўжалигини жадал, собитқадам ривожлантиришни тақозо этмоқда. Бу эса, табиийки, тармоққа агрокимё хизмати кўрсатиш сифати ва кўламини ошириш, ўсимликларни турли хил касаллик ҳамда зараркунанда ҳашаротлардан кафолатли ҳимоялашга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Мазкур қонуннинг амалиётга жорий этилиши атроф-муҳит экологияси ҳамда қишлоқ хўжалиги тараққиётига самарали таъсир кўрсатади, деб ўйлайман.

«Халқ сўзи» мухбири Носир ТОШЕВ суҳбатлашди.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН МУЛОҚОТ

Нукусда Қорақалпоғистон Жуқорғи Кенгеси, Вазирлар Кенгаши ҳамда тегишли вазирликлар, қўмиталар раҳбарларининг оммавий ахборот воситалари ходимлари билан учрашуви бўлиб ўтди. Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Фармонлари, Вазирлар Маҳкамаси қарорларини ҳаётга татбиқ қилиш, иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш борасида журналистлар олдида турган вазифалар тўғрисида фикр юритилди. "Халқ сўзи", "Ўзбекистон овози" газеталари, Ўзбекистон телерадиокомпанияси ҳамда "Вести Каракалпакстана" газетаси мухбирлари бу борада ўз имкониятларидан доим ҳам тўла фойдаланмаётгани, таҳлилий материаллар кам ёритилаётгани таъкидланди.

Учрашувда Қорақалпоғистон Жуқорғи Кенгеси раиси Т.Камолов нутқ сўзлаб, оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш, янги жамият қуришдаги иштирокини фаоллаштириш, хусусан Қорақалпоғистонда амалга оширилаётган ислоҳотлар моҳиятини кенг тарғиб қилиш борасидаги вазифалар хусусида гапирди. Мулоқот жараёнида ҳар икки томон учун ҳам фойдали фикрлар ўртага ташланди.

Қўшхабар

ИМТИЁЗЛИ КРЕДИТЛАР КЎПАЯДИ

Нукусдаги "Прогресс" тил ўрганиш марказида аҳолига микрокредитлар ажратиш масаласига бағишланган халқаро семинар бўлиб ўтди. Унда нохуш экологик муҳитдаги Оролбўйи ҳудуди аҳолисига БМТ ва бошқа хорижий нодавлат ташкилотлари, жамғармалари томонидан берилаётган имтиёзли микрокредитлар кам таъминланган оилалар иқтисодини яхшилаш, ўрта ва кичик бизнесни ривожлантиришга амалий ёрдам бераётгани, бундай кўмаклар миқдорини кўпайтириш зарурлиги таъкидланди.

Семинарда Жаҳон ва Осиё тараққиёт банклари, Оролни қутқариш халқаро жарғармаси ҳамда Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенгеси вакиллари сўзга чиқиб, микрокредитларни олиш, ундан самарали фойдаланиш бўйича ўз фикрларини билдирдилар. Ҳисобларга кўра, йил охиригача микрокредит олувчилар сони 500 нафардан ортади.

А. ИСКАНДАРОВ, ЎзА мухбири.

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

• Россия ҳарбийларининг билдиришича, якшанба куни Гудермес, Грозний, Ножай юрт ва Урус Мартанда жангарилар билан федерал қўшинлар ўртасида тўқнашувлар бўлиб ўтган. Жанглар натижасида 160 нафар жангари йўқ қилинган.

• Сербия мухолифати оғир аҳволда қолди. Югославиянинг амалдаги давлат раҳбари Слободан Милошевич октябр ойида бўладиган президент сайловида бир йўла икки рақиб билан майдонга тушади. Рақибнинг ягона эмаслиги ва мухолифатнинг тарқоқлиги унга ғалаба келтириши мумкин.

• Исроил ҳукумати "Ҳамас" ҳаракати етакчиларидан бири Абдуқодир Идрисни озод қилди. У олти йил аввал ҳибсга олинган эди. Исроил ҳукумати фаластинлик маҳбусни озод этиш билан Кемп-Дэвиддаги самарасиз саммитдан сўнг боши берк кўчага кириб қолган тинчлик музокараларини яна давом эттириш истагини билдираётир, дейди мамлакат радиоси.

• АҚШда сўнгги эллик йил ичида юз бераётган энг кучли ўрмон ёнғинлари билан курашга ҳарбийлар ҳам сафарбар этила бошлади. Орегон штатида фавқулодда ҳолат эълон қилинган. Ўт ўчирувчилар етишмаётгани боис бу ерда олов соатига бир неча ўн километр тезлик билан тарқалмоқда.

• Нигерия соҳили яқинида паром ҳалокатга учради. Оқибатда 40 киши ҳалок бўлди. Олинган хабарларга кўра, Нигериянинг Калабар портидан 90 нафар йўловчиси билан Камерун томон ҳаракатланаётган паром кучли довул натижасида ағдарилиб кетган. Йўловчиларнинг 45 нафари омон қолган. Яна бир неча кишининг тақдири номаълумлигича қолмоқда.

• Жанубий Корея билан КХДР ўртасида турли соҳалар вакилларининг ўзаро борди-келдиси борган сари кўпаймоқда. Хусусан, ўтган куни Корея Республикаси оммавий ахборот воситаларининг элликка яқин раҳбар ходими Шимолий Корея президенти Ким Чен Ирнинг таклифига биноан ушбу мамлакатга борди.

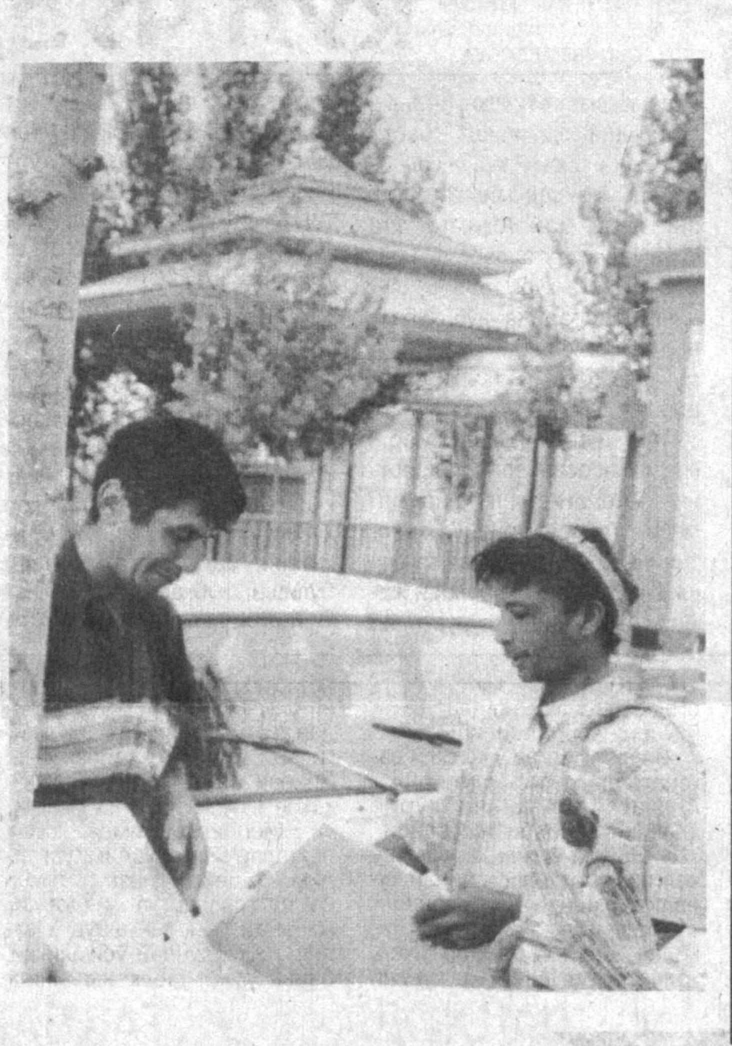

ЗАМОНАВИЙ АВТОКЕМПИНГ

Пахтачи туманида яшовчи кекса педагог, меҳнат фахрийси Бобомурод ота Тошев савоб ишга қўл урди. Ота етти нафар фарзанди — ўғилларига бош бўлиб, туман ҳудудидан ўтган йўл бўйида автокемпинг бунёд этди.

Бу ерда автомобил тўхташ жойи, уларга хизмат кўрсатиш шохобчаси, тамаддихона, меҳмонхона ва чойхона мавжуд.

Яқин орада автокемпингда нон ва колбаса ишлаб чиқариш цехи ҳам ишга туширилади. Натижада тумандаги 150 нафар ёш иш билан таъминланади.

СУРАТЛАРДА: пардозчи Дилмурод Баҳриев; мармарга сайқал берувчи усталар Исобой Бозоров ва Нурмат Омоновлар.

Тоҳир НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган суратлар.

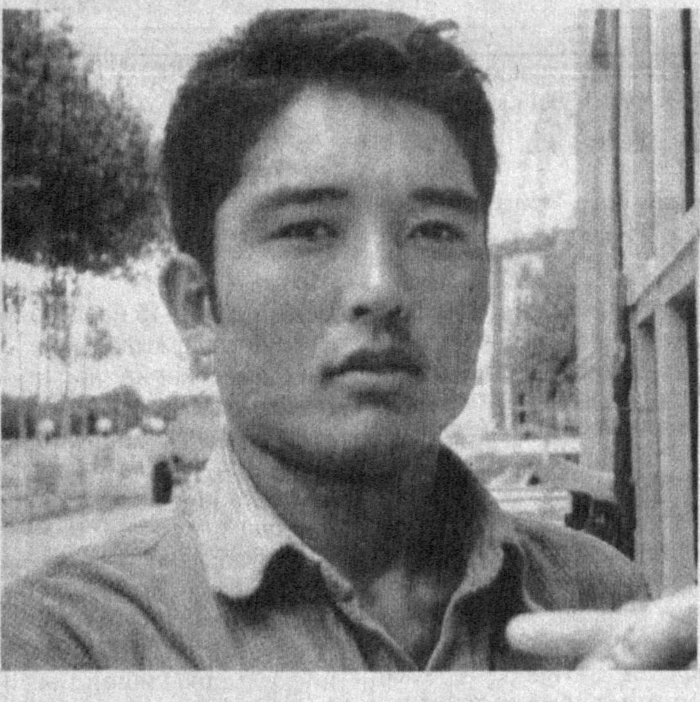

Қадим-қадимдан қизларни мустақил ҳаётга тайёрлаш энг ажойиб урф-одатларимиздан бирига айланиб қолган. Навбаҳор туманида бу масала янгича мазмун билан бойиди.

МУСТАҚИЛ ҲАЁТ БЎСАҒАСИДА

— "Соғлом авлод йили" дастури доирасида ўтказаётган тадбирларимиз орасида "Қизлар мустақил ҳаёт бўсағасида" деб номланган кўрик-танлов ҳаммага манзур бўлмоқда, — дейди туман ҳокими муовини, педагогика фанлари номзоди Анора Бобомуродова. — Негаки, бундай анжуманлар ҳар бир ота-онани, айниқса, балоғат ёшидаги ўспиринларимизни мустақил фикрлашга, удумларимизга мос равишда қадам ташлашга даъват этмоқда.

Янгийўл қишлоғида ўтган шундай кўрик-танловда иштирок этиб, ушбу фикрга тўлиқ қўшилдик. "Ўзбекистон", "Мирзамўмин", Ортиқ Фармонов номли, "Пахтакор", "Мавлонбобо" маҳаллаларида ғолиб деб топилган беш ибратли қиз бўлғуси ҳаётга тайёргарликларини намойиш этди. Улар ўз иқтидори, билими, маҳорати, пазандалигию одоби билан ажралиб турарди.

Йил бошидан буён давом этиб келаётган бундай кўрик-танлов самараси кўзга ташланиб турибди. Шу йилнинг ўтган даврида туманда келин тўйлари сони икки баробар ошгани ҳолда, ажралишлар кескин камайди.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ, "Халқ сўзи" мухбири.

САОДАТ КАРВОНИ

Мустақиллигимиз тўққиз ёшга қадам қўйди! Тобора юксалаётган қудратли тоғнинг тўққизинчи нурафшон довонидек, жаҳоннинг тўрт тарафидан у гуркираб кўринмоқда. Тўққиз йил тарихан кичик муддат. Лекин унинг замиридаги маъно асрларга тенг. Унга узоқ-узоқ йўллар босиб келинди. Бу йўллар ҳам олис, ҳам хатарли, ҳам мураккаб эди. Ўз умрим давомида мен ҳам бу йўлнинг айрим кескин бурилишларини, ўпқонли — қонли лавҳаларини болалик идроким ила ҳис этганман, десам бўлади. Тасаввур этинг, Қашқадарё вилоятининг бепоён кенгликлари аро жойлашган оддий бир қишлоқ. Мактабнинг илк синфига эндигина борган маҳалим. Доскага ўқитувчимиз Ҳамро опа Суярова "1937" йил деб бўр билан ёзгани эсимда. Ўша йиллари қандайдир катта сайловга тайёргарлик тантаналари давом этаётганига қарамай, одамлар чеҳрасида номаълум, оғир бир безовталик борлигини билардик. Мактабимиз рўпарасидаги хонадоннинг ташқи ҳовлиси милиция кийимидаги отлиқлар билан тўла кунни унутолмайман. Улар шитоб билан ўз уйларидан "юлиб" олиб келинган оддий деҳқонларни хонага судраб киргизиб, сўроқ қилар эдилар. Одамларнинг юз-кўзида қўрқинч, ноаниқ бир изтироб ҳоким эди. Кимларнингдир отаси, рўзғор тебратувчиси — жами 12-13 кишини — оддий, чаласавод колхозчини олиб келиб, оғир жазоларга ҳозирламоқда эдилар. Кейинчалик англасак, марказдан келган катта раҳбарлардан бири пахта даласига ўтлаб кириб қолган бир неча қўй-эчкини кўришган экан. Ҳукуматга, давлатга қарши аёвсиз исён, деб баҳолашган улар. Халқ душмани деган тушунчанинг ўзи нима эканлигини ҳам билмаган бечора деҳқонлар шу ҳолича "борса-келмас"ларга бадарға қилиниб, йўқ бўлиб кетишди. Шулардан биттасигина неча йиллардан сўнг нимжон-ногирон ҳолатда юртига қайтди. Яна эслайман: амаким кўчадан гап топиб келиб, отамга шундай деган эди: "Ака, ҳозир уч киши бир жойга тўпланиб, гаплашиб ўтириши мумкин эмас эмиш". Нега? Нима учун? Тушунолмасдик.

Бу аламли тарихни қишлоғим аҳли ҳали-ҳамон ўртаниб эслашади. Бу бутун мамлакат бўйлаб қулоч керган катта одамкушлик бўронининг кичик бир лавҳаси, холос...

Кейинчалик, 50-йилларда Тошкент дорилфунунининг охирги курсларида ўқирдик. Ажойиб домлаларимиз бор эди, ҳар бири бир дунё. Уларнинг сабоғини тинглаш учун бошқа куллиёту бошқа босқичлардан ҳам талабалар, ҳатто домлалар дарсхонамизга келишарди. Ҳамид Сулаймон, Мақсуд Шайхзода, Аюб Ғулом каби домлаларнинг дарс бериш санъати, уларнинг чуқур билими, тингловчини забт этиш маҳорати мислсиз эди. Биз бахтиёр эдик. Ҳар бир дарс улкан бир кашфиётдек, нигоҳимизда янги уфқлар очар эди... Ногоҳ эшитиб қоламиз: "Шайхзода домла қамалибди", "Ҳамид Сулаймон домлани олиб кетишибди. Улар космополит, халқ душманлари эканлар". Во ажаб, қандай қилиб? Қулоқларимизга ишонмасдик. Кейинчалик тушунсак, бу қилмишлар — халқнинг дурдона фарзандларини қирғин этишга қаратилган "иккинчи тўлқин" экан. (Бундан олдин ҳам Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитрат каби ўнлаб буюкларимизни супуриб кетган тўлқинлар бўлган-ку!). Ўша тўлқин куни кеча асарларини мароқланиб ўқиган ижодкорларимиз Саид Аҳмад, Шуҳрат ва бошқаларнинг бошига ҳам тушганини билдик. Ажойиб шоирамиз Саида Зуннунова, Туроб Тўлаларни ҳам не аҳволларга солгани ҳаммага маълум...

1980 йилларда "Ўзбек иши", "Пахта иши" номи билан халқимиз бошига офатлар ёғдирган учинчи тўлқиннинг даҳшатларини унутиб бўладими? Уни биз ўз кўзимиз билан кўрдик. Ҳа, шу гаплар бўлиб ўтди. Уни эслашнинг ўзи нақадар оғир...

Бу гапларни эслашдан мақсад — буюк Мустақиллигимиз моҳиятини яна бир бор теранроқ ҳис этиш. Чунки Истиқлол бизга ўз юртимизни, ўз миллий қадр-қимматимизни, ўзлигимизни, эрку ҳақ-ҳуқуқимизни, ўз юртида ўз номи, ўз тили, ўз дини билан озод яшаш бахтимизни қайтариб берганлигини яна бир бор буюк миннатдорчилик билан таъкидлаш. Бу ҳазилакам гап эмас. Мустабид тузумнинг катта "Марказ"дан йўналтириладиган қонли панжасидан халқимизни, Ўзбекистонимизни қутқазиб, ўзимизга қайтариб берган Мустақилликни ҳар қанча улуғласак камлик қилади. Юртбошимиз айтганларидек, халқимиз Мустақилликни осонликча қўлга киритгани йўқ. Уни миллатимизнинг гули бўлган не-не асл ўғлонларнинг тўккан муқаддас қони, неча асрлик машаққатли курашлар эвазига қўлга киритдик. Бу ҳақиқатни ҳар биримиз ҳар лаҳза ёдда тутишимиз керак. Уни авайлаш, ардоқлаш, унга фидоий бўлишга ҳар лаҳза шай бўлишимиз керак. Худо кўрсатмасин, ана шу Истиқлолимиз бўлмаганда, яна неча-неча "тўлқин"лар бошимизга ёпирилар эди. Айниқса, ёш авлодимиз бу ҳақиқатни янада чуқурроқ тушунишига эришмоғимиз — ҳаётий зарурат.

Мустақиллигимиз ҳадя этган беҳисоб неъматларни санаб ўтишнинг ўзи ҳам ўнлаб дафтарларни тўлдиради. Бир қарашда оддий — одатийдек туюладиган бундай залворли ўзгаришлар замирида қандай маънолар борлигини ҳамиша ҳам идрок эта оламизми?.. Авваллари хаёлга келтиришнинг ўзи афсона бўлиб туюлган ҳақиқатларни кўриб турибмиз. Инсофи бор ҳар бир одам буни англайди. Ўйлаб кўринг, илгари биз қизил бир мамлакатнинг кичик бир бўлаги — хомашё томорқаси эдик. Энди бутун оламга маълуму машҳур Ўзбекистонмиз. Ўзбек тили, яъни она тилимиз Давлат тили деган юксак мақомга кўтарилди. Ислом динимиз ўзининг олижаноб мақсаду муддаолари билан халқимиз қалбини ёритиб турибди.

Имом Бухорий, Ат-Термизий, Нажмиддин Кубро, Ясавий, Баҳоуддин Нақшбанд, Мотурудий каби ўнлаб азиз авлиёларимиз бой мероси халқимизнинг фахрига айланди. Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди, Алпомишлар, Тўмарислар ўз халқи бағрига қайтди. Тошкент, Самарқанд, Хива, Бухоро каби қадимий шаҳарларимиз салкам уч минг ёшга етиб, Истиқлолимиз шарофати ила қурган оламшумул тўйлари жаҳонга маълум. Уларнинг ёнига яқинда Термиз ҳам қўшилади, иншооллоҳ. Энг мўътабар байрам сифатида қарор топган Мустақиллик байрами, Наврўзнинг гуркираган халқона балқиши, Рўза ва Қурбон ҳайитлари, Муқаддас Ҳаж сафарларининг мунтазамлиги... барчаси Истиқлол шарофати. Ғалла, нефть, олтинимиз ва барча бойликларимиз тўла ўзимизники. Бу ҳам Истиқлол шарофати.

Ҳозирги вилоятларимиз қиёфасини, шаҳарларимиз кўркини яна бир тасаввур этмоқчи бўлган одам, ҳеч бўлмаса, Гулистон ёки Жиззахни бир оралаб қайтсин. Бутун бир гўзаллик оламини ўз кўзи билан кўради. Вилоятларимиз қиёфасининг ранг-баранглиги, ҳар бирининг чиройли бир кўринишда ўзига хослиги — халқимиз ягоналиги, яхлитлигини янада кўркамлаштириб, гўзал, сўлмас бир гулдаста сифатида намоён этади. Бу ижодкорлар аҳли учун ҳаяжонли асарлар яратишнинг сўнгсиз илҳом манбаидир.

Тўққиз йилимиз ичида эришилган ютуқларимиз, хайрли ишларимиз манзарасини яхлит бир ҳолда тасаввур этишнинг ўзи нақадар мароқли! Буларни санайверишнинг ўзидан қанча завқ оласан, киши. Лекин ҳамиша ҳам уларнинг ич-ичидаги теран моҳиятларга шўнғиб, тафаккур эта оламизми? Қаердан келди бунча саодат карвони? Оллоҳ назар солган юртимизнинг ҳар бир фарзанди бу масала устида албатта фикр юритиши керак. Ҳеч нарса ўз-ўзидан юзага келмайди. Катта жасоратлар, ўзлигидан кечиб намоён этилган қаҳрамонлик, донишманд ақл ва аниқ амалиётдан йўғрилган мардликдан туғилади бу зафарлар.

Халқимизнинг шу асрий армонларини амалга оширишнинг бош ижодкори ва раҳнамоси бўлган Президентимиз Ислом Каримовнинг буюк жасоратли меҳнати қалбларимизни ифтихор туйғуси билан тўлдиради.

Лекин ифтихор туйғуси доимий масъулият, фидойилик, ҳушёрлик ва огоҳликни, мақсадга йўналтирилган фаолиятни, элим, юртим деб ёниб яшашни, меҳнат қилишни тақозо этишини асло унутиш мумкин эмас. Ҳамма эришган зафарларимиз турли рангларда жилоланиб, бизни бир лаҳза бўлса-да ғафлатга ундамаслиги керак. Дунё ҳодисаларини, воқеаларининг мағзи-мағзидаги маъноларни воқифлик ила идрок этиш, миллий онгни, миллий ғояни, миллий мафкурани бутун салобати билан ҳаётга сингдириш, айни замонда илғор жаҳоний сарчашмалардан оқилона фойдалана билиш катта бахтдир. Яшириш керак эмас, ҳалиям орамизда камчиликлар, айрим етишмовчиликларни устма-уст рўкач қилиб, ғойибдан қандайдир фаровонликлар ёғилишини кутиб юрган юртдошларимиз бор. Уларга фақатгина натижа керак. Натижа, самара эса фақат самимий, фидойи меҳнатдангина юзага келишини биламиз-ку. Мустақилликни мустаҳкамлаш деган ишга ўзинг нима ҳисса қўшаяпсан, деган саволни ўзимизга-ўзимиз кўпинча беролмаймиз. Қўл қовуштириб ўтириш, кимдандир марҳаматлар кутиб яшаш — халқимиз руҳиятига асло мос келмайди.

Ўзбек халқи дунёдаги энг ижодкор, энг меҳнаткаш, ориятли халқлардан. Унинг тарихи, билим олами, санъати, маҳорати, мусиқаси дунёда тан олинган. Унинг бой ўтмиши, мардона бугуни, порлоқ эртаси шуни тақозо этади. Юртимиз тинчлиги, сарҳадларимиз беғуборлиги, осмонимиз мусаффолиги — асл муддаомиз. Диёримиздаги барча халқу элатларнинг аҳил оила бўлиб, мўъжизалар яратиб яшаётганлигини кўриб, Истиқлол деган олий илоҳий неъматни қанча бошимизга кўтарсак, шунча оз. Яхшилик, эзгулик юкини ортган саодат карвонлари юртимиз бағридан жой олаверсин.

Жуманиёз ЖАББОРОВ.

ҚАЙТА ИШЛАШ – КОНИ ФОЙДА

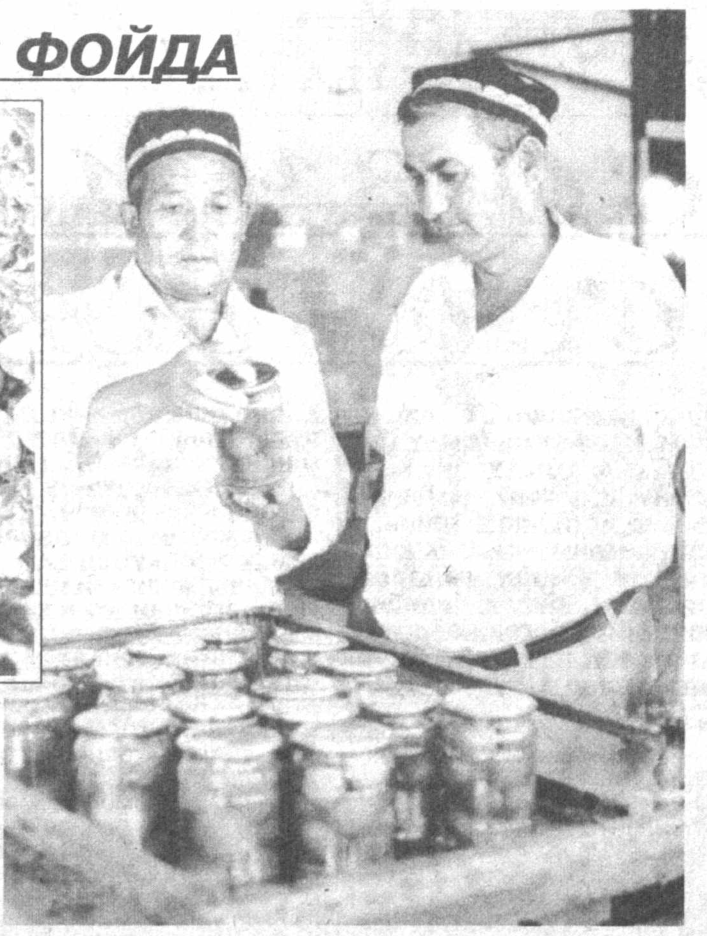

Шаҳрисабз туманидаги Ғани Бобоёров номли жамоа хўжалигининг асосий экин майдони адирликлардан иборат. Шу сабабли бу ерда боғ-токзорлар барпо қилинган. Айни пайтда мавжуд 124 гектар боғ ва 265 гектар узумзорда етиштирилган мўл ҳосилни йиғиштириб олишга киришилди. Бу йил хўжалик боғбонлари 322 тонна мева ва 1056 тонна узум етиштиришни режалаштиришган.

Ўтган йили мазкур хўжалик фақат боғ ва узумдан икки миллион сўм соф фойда олди. Бу йил тармоқнинг ўзидан соф фойда беш миллион сўм бўлиши режалаштирилмоқда. Хўжаликнинг барча соҳалар бўйича эса бу кўрсаткични 50 миллион сўмга етказиши кўзда тутиляпти.

Ҳозир мазкур хўжалик қошида кўплаб ишлаб чиқариш цехлари, корхоналар ишлаб турибди. Айниқса, бу ерда етиштирилган ёз ноз-неъматлари шу ернинг ўзида қайта ишланмоқда. Кунига 35-40 минг банка мева консерваси тайёрланяпти.

СУРАТЛАРДА: ишчи Зоҳида Қаршиева; ишчилар Мажид Абдимўминов ва Фозил Асқаров тайёр маҳсулотларни кўздан кечиришмоқда.

Шомурод ШАРОПОВ (ЎзА) олган суратлар.

ШАҲАР ҲУСНИНИ БУЗМАНГ

акс ҳолда «Шаҳарерназорат» инспекцияси тартибга чақиришга мажбур бўлади

Ўтган йилнинг кўкламида танишим бир гапни айтиб қолди. У кўпқаватли уйнинг биринчи қаватидан уй сотиб олибди. Уйнинг ичини қайтадан таъмирлабди ва айвонига қўшимча равишда жой қўшмоқчи бўлибди. Бу борадаги ҳаракатни бошлаб турганида маҳалла оқсоқоли келиб, бундай қўшимча қурилишлар ман қилинганлиги ва эртага кетган харажатига куйиб қолишини айтибди. Шунда у оқсоқолнинг гапидан хафа бўлиб, нима учун айрим маҳалладошларида бундай қўшимча пешайвонлар бор бўлиб бузилмаганлигини сўрабди. Оқсоқол эса унга жавобан шаҳарда ноқонуний қурилиш ишларини тартибга соладиган инспекция фаолият бошлаганлигини тушунтирибди. Танишим эса бу гапларни гўёки бир баҳона деб тушунибди. Лекин қурилишни тўхтатибди. Орадан кўп ўтмасдан маҳалла раисининг тўғри гапни айтиб, анча харажатдан сақлаб қолганлигини билибди. Чунки, яқин-атрофдаги қўшимча қурилишлар бирин-кетин бузилибди. Шунда у оқсоқолнинг ёнига бориб, миннатдорчилик билдириб келибди.

Бу йил шахсан ўзим худди шунга ўхшаш бир воқеанинг гувоҳи бўлдим. Бу икки ҳолат эса мени бундай кераксли ишларни амалга ошираётган инспекция фаолиятига нисбатан бўлган ҳурмат ҳамда қизиқишимни орттирди. Ўйлайманки, инспекция фаолияти билан яқиндан танишиш газетхонларимизга фойда келтиради.

Биламизки, ҳар қандай шаҳар ўзининг қайтарилмас тарихий архитектура обидалари ҳамда замонавий бир-биридан гўзал, бетакрор қурилиш мажмуалари билан киши диққатини тортиб келган. Қад ростлаган биноларга қараб, бу ерда яшовчи аҳолининг шаҳар ривожига қўшган ҳиссаси, умуман меъморчиликка бўлган муносабати ҳамда инсонларнинг маданий савияси, дунёқараши ва қобилияти қай даражада эканлигини ойдин кўриш мумкин. Эътибор берган бўлсангиз, тадбиркорликка йўл очилган дастлабки йилларда марказий кўчалар атрофларида, маҳаллаларда, истироҳат боғларида, қўйингки, дуч келган жойларда турли хилдаги тижорат дўконлари, ошхоналар ва бошқа маиший хизмат кўрсатиш нуқталари қуриб ташланди. Уйларнинг хусусийлашиши оқибатида қўшимча қурилишлар авж олиб кетди. Бундай ишлар ўз навбатида кундан-кун чирой очиб, замонавийликка интилаётган пойтахтимиз ҳуснига анчагина путур етказди. Ушбу салбий ҳолатларни вақтида пайқаган Тошкент шаҳар ҳокимлиги муаммони бартараф этиш мақсадида хайрли ишга қўл урди. Яъни, Тошкент шаҳар ҳокими ижроия маҳкамаси таркибида алоҳида ваколатлар билан таъминланган «Шаҳарсозлик ва ердан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси» ташкил этилди.

— Янги ислоҳотлар ҳаётга изчиллик билан татбиқ қилинаётган бир пайтда, — дейди биз билан суҳбатда инспекция бошлиғи Абдумажид Абдусаломов, — шаҳримиз меъморчилиги ривожига масъулиятсизлик билан қаровчи юридик ва жисмоний шахсларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш осон бўлмаяпти. Бундай ҳолат республикамизнинг ҳар бир вилоят, шаҳар ва туманларида мавжуд бўлиб, унинг келиб чиқиши кишиларнинг амалдаги қонунларга беҳурмат бўлишида эмас, балки айнан шу қонунлардан бехабар эканлиги шаҳарсозлик иш жараёнида яққол тасдиқланяпти. Яна бир томони фуқаролар билан ўтказилган суҳбатлар мазмуни ҳам шундай хулоса чиқаришимизга асос бўлди.

— Абдумажид ака, фаолиятларингизни қандай ҳуқуқий асослар орқали амалга оширяпсизлар?

— Ер муносабатларини тартибга солиш соҳасидаги ваколатлар Ер кодексининг 4-моддасида ўз аксини топган бўлиб, унда ердан оқилона фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш устидан давлат назоратини ташкил этиш масаласи алоҳида қайд этиб ўтилган. Ушбу кодекснинг 5-6-7-моддаларини ўз ичига қамраб олган инспекциянинг ваколатларига, низомда меъморчилик, шаҳар қурилиши қонунларини муҳофаза ва назорат қилиш ишларини амалга ошириш ҳам киритилган. Кўпчиликнинг хабари бўлса керак, Ер кодексининг 1-моддасида шундай дейилган: «Ер умуммиллий бойликдир, Ўзбекистон Республикаси халқи ҳаёти, фаолияти ва фаровонлигининг асоси сифатида ундан оқилона фойдаланиш зарур ва у давлат томонидан муҳофаза қилинади».

Давлат ерларини ўзбошимчалик билан эгаллаб олиш ва ундан ноқонуний равишда ҳар хил қурилишлар қилишга қарши курашиш учун, ҳокимият органларининг юридик муҳофазасини мустаҳкамлаш мақсадида, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига мурожаат қилинганди. Вазирлар Маҳкамаси бу ташаббусни қўллаб-қувватлади. Тошкент шаҳар ҳудудида бу каби ишларнинг амалда бажарилишини таъминлаш бошлаб юборилган бўлса-да, уни янада жадаллаштириш мақсадида ўтган йил феврал ойида Тошкент шаҳар ҳокимининг **«Уй-жой архитектура ва шаҳарсозлик қонунчилигига риоя қилишнинг устидан назоратни кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»**ги қарори қабул қилинди. Шу ўринда айтиш жоизки, ўтган йилнинг март ойида Тошкент шаҳар туманларида ҳудудий комиссиялар тузилиши лозимлиги алоҳида белгиланди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги доимий ишловчи комиссияси маълумотларига кўра, жорий йилнинг июл ойига қадар «Шаҳарерназорат» инспекцияси ҳамда туманларда фаолият кўрсатаётган комиссиялар билан ҳамкорликда шаҳар ҳудудида жами ўттиз мингдан кўпроқ жой назорат остига олинди. Шундан 24790 таси ўзбошимчалик билан эгаллаб олинган ерлар ва нокапитал қурилмалардир. Бундай қурилмаларнинг 4233 таси суд ёки туман комиссиялари қарорлари асосида бузиб ташланди. Назоратда турган 3654 та капитал қурилма устида ишлар олиб борилаяпти.

— Ноқонуний объектларни тартибга солиш ёки умуман бузиб ташлаш жараёнида доимий ишловчи туман комиссиялари ҳамда туман судларининг қарорлари ҳал қилувчи роль ўйнайди. Бу борада шу йил бир муаммо пайдо бўлдики, у ноқонуний объектларга нисбатан инспекциямиз ходимлари томонидан расмийлаштирилган маъмурий ишларнинг туман судларига топширилишидаги қийинчиликлардир, — дея фикрини давом эттиради А.Абдусаломов. — Ҳозирги кунда суд қарори чиқарилиши лозим бўлган 2482 та маъмурий ишдан 1709 тасига туман судларининг қарорлари чиқарилган. Жорий йилнинг биринчи чорагидан эътиборан 773 та ишга суд қарори ижросини назорат қилиш учун инспекцияга тақдим этилмаган. Бундан ташқари Мирзо Улуғбек, Собир Раҳимов, Шайхонтоҳур ва Юнусобод туман судларидан 110 та маъмурий ишимиз қайтариб юборилган. Бу ўз навбатида туманлардаги ноқонуний объектларни тартибга келтиришга ўзининг салбий таъсирини кўрсатяпти.

Кундан-кунга чирой очиб бораётган шаҳримизда қад кўтарган замонавий объектлар, равон йўллар, қайта таъмирланаётган бинолар, сўлим оромгоҳлар, янги услубда қурилаётган кўприклар ва бозорлар мустақиллик шарофати. Улар Республика ҳамда Тошкент шаҳри раҳбариятининг саъй-ҳаракатлари натижасида амалга оширилаётган бўлиб, унинг замирида миллий қадриятларимизни тиклаш, миллатни миллат сифатида таниш каби улкан масалалар турибди.

Айни вақтда Тошкент шаҳар меъморчилик ва шаҳар қурилиши бош бошқармаси, ерларни тартибга солиш ва кўчмас мулк кадастри бош бошқармаси, туман солиқ инспекциялари, туман ҳокимликлари ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар билан ҳамкорликда иш олиб бораётган «Шаҳарерназорат» инспекцияси жамоаси келгусида янада самарали фаолият кўрсатиш йўлида изланаверади.

Эркин МАВЛОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҚАЕРДА БЎШЛИҚ БЎЛСА...

«Зангори олов» оромгоҳида дам олувчилар гуруҳларини айланиб чиқаётган эдик. Катта ёнғоқ дарахти соясида икки-уч даврага бўлиниб олган болалар ўтиришарди. Улардан бири ирғиб ўрнидан турди-да, оромгоҳ раҳбари Р. Қурбонов олдига келиб, қўлларини кўксига қўйганича, намойишкорона икки букилиб салом берди. Шериклари унинг бу қилиғидан хохолаб кулишарди. Бизнинг ҳайрон бўлиб қолганимизни кўрган ҳалиги бола эса: «Қартада «директорга салом бериш»ни ютқаздим», — деди-да, югуриб бориб шериклари даврасига қўшилди. Ўйин давом этди.

Мен лол қолиб турардим. Айниқса, оромгоҳ раҳбарининг бефарқлиги мени ташвишлантириб қўйди. Нега оромгоҳда таътил кунлари бу қадар зерикарли ўтаяпти? Болалар мазмунли дам олишларини ким ташкил этади? Наҳотки, бу ерга келган болалар учун турли спорт мусобақаларини ташкил этиш мушкул бўлса? Ҳолбуки, «Соғлом авлод йили»да болаларнинг ёзги дам олишларини ташкил этишга қаратилган вилоят ҳокимлиги ва касаба уюшмалари вилоят кенгаши раёсатининг қўшма қарори апрел ойида қабул қилинганди. Унинг 16-бандида **«Вилоят жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси (И. Юсупов)га, касаба уюшмалари жисмоний тарбия ва спорт жамияти (М. Турсунматов)га ёзги дам олиш мавсумининг ҳар бир босқичида оромгоҳларда спартакиадалар ўтказиб бориш ва уларни спорт анжомлари билан таъминлаш топширилсин»,** дейилган. Шунга мувофиқ 20 та оромгоҳнинг барчасида дам олишни уч босқичда уюштириш чоралари кўрилди. Мактаблар қошидаги оромгоҳларда эса ҳозиргача 2500 нафар ўғил-қиз ҳордиқ чиқаришди. Бу яхши. Аммо...

Оромгоҳларда охирги босқич ҳам якунланяпдики, спартакиадалар уюштирилмади. Дарвоқе, бундай мусобақалар 1999 йилда ҳам ўтказилмасдан қолганди...

Мутасадди ташкилотларнинг бундай эътиборсизлиги оромгоҳлар фаолиятида ўзининг салбий томонларини намойиш этмоқда. Оромгоҳ гуруҳлари ўртасида ички мусобақалар ҳам ташкил этилмаяпти. «Жилғача», «Матлуботчи», «Зангори олов», «Табассум» каби оромгоҳларда бўлганимизда, раҳбар ва етакчилар бу ҳолни спорт анжомлари етишмаслиги, мутахассислар маслаҳати ҳамда амалий ёрдами бўлмаганлиги билан изоҳлашди.

— Коптоқ йўқ, — деди вилоят газлаштириш бошқармасига қарашли «Зангори олов» оромгоҳи жисмоний тарбия раҳбари Р. Ортиқбоев. — Шахмат ва шашка тахталарини гуруҳларнинг ўзларига тарқатганмиз.

Қаерда бўшлиқ бўлса, ўша ерда номаъқулчилик ҳукм суришига оддий мисол эди бу.

— Спартакиадалар ўтказишга, оромгоҳларни спорт анжомлари билан таъминлашга маблағ йўқ, молия бошқармаси пул бермаяпти, — дейишди бизга спорт қўмитасидагилар.

Қўмитанинг ўқув-спорт бўлими бошлиғи С. Ибодов вилоят молия бошқармаси бошлиғи Н. Маҳмудов номига 8 июнда ёзилган хат ва спартакиадани ўтказишга кетадиган маблағ ҳисоб-китобини кўрсатди. Унда икки жойда спартакиада ўтказиш учун 386050 сўм сўралган.

Молиячилар учун бундай тадбирларга пул беришни пайсалга солиш ёки умуман бермаслик эскидан қолган дард. Аммо, масаланинг бошқа томони диққатимизни тортди. Худди шундай спартакиадани ўтказиш учун «Ёшлик» кўнгилли спорт жамияти (1 ва 2-босқичдаги ягона спартакиада) 80 минг сўм сарфлаган бир пайтда салкам 400 минг сўмлик харажатни ким ҳам маъқуллайди?

Демоқчимизки, қўмитадагилар лоақал ички имкониятларини ишга солиб оромгоҳларда спортнинг оммавийлигини таъминлашга ижодий ёндашмаяптилар. Бўлмаса, қўмита ўз вакилларининг спартакиада кунлари оромгоҳда ётишлари учун 8 минг сўмлаб пул сўраганликларини қандай изоҳлаш мумкин?

Сарф-харажат лойиҳасида, афсуски, бундай керак-нокерак нарсалар анчагина.

Дам олувчилар билан суҳбатлашганимизда, уларнинг кўпчилиги спортни севишларини, айнан оромгоҳлардаги спорт мусобақаларини қўмсаб, шу ерга келганликларини айтишди.

Баҳриддин САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

«СОҒЛОМ АВЛОД ЙИЛИ» ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН 2000 ЙИЛДА

«*Янги авлод*» қисқа муддатли омонатини таклиф этади

Йилига 36% даромад келтирадиган омонатга маблағлар шу йил 20 декабргача қабул қилинади **(даромадлар ҳар ойда тўлаб борилади).**

Бир ой учун ҳисоблаб ёзилган фоизлар олинмаган тақдирда, улар қўйилмангизга қўшилиб боради ва капиталлаштирилади.

Омонат 16 ёшдан 25 ёшгача бўлган шахсларга очилади. Омонатни сақлаш муддати 2001 йилнинг 3 январига қадар.

Шунингдек, муддатли омонатларнинг қуйидаги турлари таклиф этилади:

«Сўм карточкаси» омонати (пластик карточка қўлланилади) — **йилига 36%ни,** талаб қилиб олинмаган фоизлар ҳар ойда капиталлаштирилганида эса **йилига 42,6%** ни ташкил этади

«Таътил» омонати (талаб қилиб олинмаган ҳисобварақларга доир шартномалар ўз-ўзидан давом эттириладиган омонат, 3 ой муддатли) — **йилига 36%,** ҳар ойда капиталлаштирилганида эса **йилига 42,6%**

«Оқсоқол», «Меҳрибон она» (1 йил муддатли) — **йилига 25%**

«Тўёна» (2 йил муддатли) — **йилига 30%**

«Сарпо» (3 йил муддатли) — **йилига 31%**

«Келажак» (камида 5 йил муддатли) — **йилига 24%** (МБнинг қайта молиялаш ставкаси бўйича)

«Муддатли» (5 йил муддатли) — **йилига 40%**

NBU

Қўшимча маълумотларни қуйидаги телефонлар орқали: (998 71) 137-62-83, 137-62-80 ёки Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг исталган бўлим ва филиалидан олишингиз мумкин.

2000 йил 1 августдан бошлаб муддатли омонатларнинг барча турлари бўйича йилига асосий фоизларга қўшимча равишда 4,3% даромад ҳисоблаб ёзилади.

Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки — сармоянгиз даромадлилиги ва сақланишига кафолатдир.

АВАЗЧЎЛДА ОЛТИН УНДИ

Қашқадарёнинг жануби-ғарбида жойлашган Авазчўлда 2000 йилнинг дастлабки ҳосили нишона берди. Бу хабар бировлар учун бироз ғалати туюлиши мумкин, зеро мазкур ҳудудда авваллари ҳеч қачон пахта етиштирилмаган эди.

Ғафур Ғулом номли давлат наслчилик қоракўлчилик хўжалик заводи директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими Мамат Жумақулов ушбу янгиликнинг ташаббускори бўлди. Авазчўл меҳнаткашлари чорванинггина эмас, балки пахта етиштиришнинг ҳам усталари эканликларини амалда исбот қилдилар.

Авазчўлликлар ўтган йили 90 гектар майдонда «оқ олтин» етиштирган эдилар. Ҳосилдорлик гектаридан деярли 30 центнерни ташкил этганди. Бу чўл ҳудуди учун жуда яхши кўрсаткич эканлигини айтиб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак.

Қоракўлшунос пахтакорлар мазкур йилда «оқ олтин» майдонларига яна ўн гектар қўшдилар. Ўтган йили янги соҳадан деярли 15 миллион сўм фойда олиниб, соф даромад 3 миллион сўмни ташкил этган эди. Бу йилги ҳосилнинг чўғи эса авазчўлликлар аввалги йилга нисбатан анча кўп даромад қўлга киритажакларидан дарак бериб турибди.

«Туркистон-пресс».

«АЛОҚА ДУНЁСИ» – ДУНЁ ЭЛЧИСИ

«Алоқа дунёси» журналининг биринчи сони нашрдан чиқди

Бу — Ўзбекистон алоқа тармоғи тарихида муҳим воқеа.

Маълумки, ахборот ва телекоммуникация олами жуда тез ўзгариб туради. Мазкур тузилмаларга бўлган қизиқиш эса бутун дунёда тобора кучайгандан-кучаймоқда. Худди шундай шароитда бу соҳалар тўғрисида ўз вақтида ва аъло сифатли тайёрланган ахборот ҳар қандай мутахассис, раҳбар, ижрочи учун жуда-жуда зарур.

«Алоқа дунёси» журнали (унинг муассиси — Ўзбекистон Почта ва телекоммуникациялар агентлиги) республика жамоатчилигининг, халқ хўжалиги турли тармоқлари мутахассислари ва раҳбарларининг, бевосита почта, телекоммуникация соҳаси ходимларининг почта ва электрон алоқа корхоналари ривожининг амалий йўналишлари, тамойиллари, бу жабҳада хизмат кўрсатишнинг янги турларини жорий этиш, ахборот узатиш муаммоларини ҳал этишнинг муқобил усулларини топиш, бу жадал ривожланаётган тизим томонидан жаҳоннинг илғор ютуқлари ўзлаштириб борилиши билан боғлиқ маълумотларга бўлган эҳтиёжини қондиради.

Журналнинг биринчи сонида ўқувчилар тармоқдаги мутахассислар ва раҳбарларнинг телекоммуникациянинг айрим турларини ривожлантириш истиқболлари ва муаммоларини мушоҳада этувчи, соҳани техникавий жиҳатдан қайта жиҳозлаш лойиҳаларини молиялаштиришни ҳал этиш, бу соҳани давлат тасарруфидан чиқариш, кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш масалаларига бағишланган умумлашма-таҳлилий мақолалари билан танишадилар. Журналдан иқтисодиёт тўғрисида, телевидение ва мобил алоқа воситаларига доир, халқаро ҳамкорлик, почта хизматига электроникани жорий этиш, соҳадаги қоида ва меъёрларнинг бузилиши, яъни бир сўз билан айтганда, соҳада мижозлар билан ишлашга халақит бераётган ҳолатлар ҳақида ҳам ахборотлар ўрин олган.

Замонавий дизайн, техник жиҳатдан ишонарли саҳифаланганлиги, суратлар ва бошқа иловалар миқдорининг меъёрдалиги, аниқ танланган бўёқлар ва чизиқларнинг кўркамлиги — буларнинг ҳаммаси ушбу журнални республикамизнинг энг яхши ва ёрқин нашрларидан бирига айлантирган. Журнал биз яқинда 9 йиллигини нишонлайдиган Ватанимиз мустақиллигининг маънавий неъматларидан биридир.

Журналнинг биринчи сонини чоп этишда «Полиспектр» корхонаси, «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни, алоқа корхоналари раҳбарлари ва айрим ходимлар иштирок этдилар.

Оқ йўл сенга, «Алоқа дунёси!»

БИЗНЕС МАКТАБНИНГ ЯНГИ ШОХОБЧАСИ

Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришдек муҳим ишга Тошкент Давлат иқтисодиёт университети олимлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Олий ўқув юрти ҳузуридаги бизнес мактабида сабоқ олган ёшлар икки йил давомида ўз мутахассислигини пухта эгаллаб, консалтинг ва аудиторлик фирмалари, фермер хўжаликлари, суғурта компаниялари, савдо марказларига йўлланма оладилар.

Янги ўқув йили арафасида ушбу бизнес-мактаб Қорақалпоғистонда ўзининг шохобчасига эга бўлди. Бўлажак тадбиркорлар бу ерда менежмент, маркетинг, молия ҳисоби, аудит ва амалий тадбиркорлик кўникмаларини эгаллашади.

А. АЛИЕВ.

АСКАР ҚЎШИҚЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

Мамлакатимиз мустақиллигининг 9 йиллиги арафасида пойтахт яна бир санъат кўригига тайёрланаяпти. Унинг иштирокчилари — чегара қўшинлари ҳаваскор ижрочиларининг энг яхши вакиллари Қуролли кучлар офицерларининг Марказий уйида ўз маҳоратларини намойиш этишади.

Масалан, лейтенант М. Тожибоев "Ўзбегим — ғуруримиз" қўшиғини тайёрлаб келди. Қўшиқ матнини кичик сержант У. Эшматов ёзган. Оддий аскар О. Эргашев Искандар Раҳмоннинг "Чегара посбонлари" шеърига музика басталади. Оддий аскар Н. Тоштемиров "Чегарачилар марши" қўшиғини қурол-дош дўстлари жўрлигида ижро этади.

Чегара қўшинлари аскар қўшиқларининг 1-фестивалида бир неча бадиий жамоалар қатнашмоқда. Якунловчи босқич томошабинлар учун ҳам, иштирокчилар учун ҳам ниҳоятда қизиқарли бўлиши кутилмоқда.

Шоёнбек КАРИМБОЕВ.

Унутилмас удумлар

СОВЧИЛИК САНЪАТИ

Уйимга совчилар кириб келишди. Довдираб қолдим. Дастурхон ёздим, стол тузаяпману бутун вужудим аланга бўлиб ёнаяпти. Гўё шу келган икки аёл ҳозироқ қизимни – жону жаҳонимни индамайгина олиб чиқиб кетадию, кейин... кейин... У ёғини ўйлашга фикрим ожизлик қилдими, хаёлларимни совчиларнинг гаплари бўлдими, ҳар ҳолда чалғидим. Бироқ барибир юрагимнинг гупур-гупури гўё бу бегона аёлларга эшитилаётгандек, ўзимни қўярга жой тополмасдим. Чой қуйиб узатаётганимда ўзим тенги кўҳликкина аёлнинг кўзлари менга қараб жовдираётганини, пиёлага узатган қўллари титраётганини сездим. Гўё менинг ҳолатим унга кўчгандек. Англадимки, у аёлнинг ҳам биринчи бор совчиликка юриши.

Онажоним айтардилар-да: "Болам совчилик ҳам, совчи кутиш ҳам катта санъат. Сабаби бегонанинг эшигини очиш қанчалар мушкул бўлса, ўша бегонани яқин кишисидек кутиб олиш, унга мулозамат кўрсатиш ундан-да оғир", деб. Совчилик оғир санъат экан, буни фарзанди вояга етганлар билгай холос.

"ИССИҚҚИНА ЧОЙ БЕРИНГ..."

Узун йўлакдан ўтиб, чоғроққина файзли ҳовлига кириб борар эканмиз, ўрта яшар аёл сира бегонасирамай бизга пешвоз чиқди. Ҳовлининг саранжом-саришталиги, сув сепиб супирилганию, райҳонларнинг ҳиди анқиб тургани қайнона оийимга ёқиб тушди шекилли, чеҳралари ёришди. Айвондан ўтиб, уйга кирдик. Узун стол усти ясатиғлиқ. Мезбон бизларни ўтказиб, фотиҳадан сўнг ҳол-аҳвол сўрашгач, "Хуш келибсизлар, ҳозир" деганча чиқиб кетди. Куннинг иссиқлигидан томоқлари қақраб, чўллаб борган қайнонам тамшаниб-тамшаниб қўядилар. Шуни сезгандек мезбон муздеккина шарбат кўтариб кирди-да, уни пиёлаларга қуйиб узатди. Қайнонам пиёлани шундоқ ушладилару, ҳозир симирсалар керак, деб ўйласам, қайтиб дастурхонга қўйдилар. Мезбон ҳайрон тикилди.

– Айланай, хафа бўлмасангиз иссиққина чой бера қолинг. Совчиликнинг ҳам ирими борда. "Бисмиллоҳ"ни иссиқлик билан бошлаган маъқул, ўргилай. Яхши ният билан қулчиликка келганмиз-а. Оллоҳ ўзи ҳар икки тарафни бир-бирига иссиқ қилсин, илоё. Қолаверса, ёшлар бир-бирига ёқса...

Мезбон ноқулай аҳволга тушиб, қизариб кетди.

– Узр холапошшажон, мен тафтингизни олармикан деб ўйловдим, – дея хонадан чиқиб кетди-да, иссиққина чой келтирди...

Бир марта совчиликка бориб, ҳаммасини пишитган қайнонамнинг удумлари ҳали-ҳали ёдимда. Бу-ёғини сўрасангиз ўша келинимнинг ўзи иссиққина-да...

ИСМОН ИСИРИҚ

– Не ҳасратда келин қилувдима, буни қаранг, ҳеч ўргатганимни қила қолай демайди-я... Ўчакишгани ўчакишган, — ҳасратидан чанг чиқади қўшнимнинг.

Мен эса қайнонам билан илк бор юз кўришганимни эслайман.

Хокандоз тўла чўғга исириқ солинган. У чунонан тутаяптики... Оқ ғижим рўмол бошимда, уйнинг бир чеккасида турибман. Бир маҳал уйни исириқ ҳиди тутиб кетди. Қайнонам ёнимга келиб, аста рўмолимни кўтардилар.

– Исириқ исмон, исмон исириқ, илоё оловдеккина кўрсатсин, меҳрли қилсин. Кўзлаганнинг кўзига, сўзлаганнинг сўзига, болагинамни ёмон кўздан асрасин...

Ўз онажоним ҳар сафар айтадиган гапларини бошқа аёл – қайнонамдан эшитиш боядан бери титраб турган юрагимга малҳам қуйгандек бўлдию, ўзимни уларнинг иссиқ бағирларида сездим. Роса йиғлаган эдим ўшанда. Қайнонам ўша ондан ўз онамга айланганлар. Ҳануз шундоқ...

ШИРИНЛИККА НЕ ЕТСИН

Кенжатойимга қиз қидира-қидира охири топдим. Бугун учрашувга чиқиши керак. Зимдан ўғлимни кузатаман. Илоё юлдузи юлдузига тўғри келгани рост бўлсин-да. Кийиниб олдимга чиққанда ичимда "Ёмон кўздан асрасин-а, куёвлик нуқси уриб қолибди, бунисигаям шукур", дея ўзимга ўзим тасалли бердим. Отаси бўлганларида...

– Ойижон, фотиҳа беринг, – ўғлимнинг гапи хаёлимни бўлди.

– Албатта болажоним, фақат бир оғиз гапим бор эди. Шуни ҳозир айтмасам бўлмасакан, – дедим ҳаяжонланиб.

– Қанақа гап ойижон...

– Биласанми, раҳматли адажонинг мен билан биринчи учрашувга чиққанларида, уларни синамоқчи бўлганман. Бира тўла мороженоега туширгим келган. Шунда улар йўқ демаганлару, аммо музқаймоқ ўрнига кўримсизгина магазинга бошлаб кириб, шоколад олиб берганлари ёдимда...

– Шоколад, нимага ойижон, – ҳайрон бўлди ўғлим.

– Бунинг сабабини менам кейин тушундим. Адажининг билан қанча яшаган бўлсак ҳам ҳаётимиз ширин ўтди. Ортиқча сан-манга борганимизни эсламайман. Шундай кезларда улар ўшанда менга шоколад едириб яхши қилган эканлар-да, деб қўяман. Сен ҳам бугун шундай қилгин, хўпми! Умринг, ҳаётинг келиним билан фақат ширинликда ўтсин, дейман, қўзичоғим.

Ўғлим иккала юзимдан ўпди-да, "хўп" дея чиқиб кетди.

Умида ФАЙЗИЕВА.

«ТЕЗИНТОМ» ЎЗБЕК-ГЕРМАН ҚЎШМА КОРХОНАСИ МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ЯГОНА ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ҲИСОБЛАНАДИ.

МЕТАЛЛ-ЧЕРЕПИЦАЛАР афзаллиги:
Материалнинг турли хил комплектлари етказиб берилади.
Ҳар хил об-ҳаво шароитига юксак даражада чидамли
Ташқи кўриниши фусункор, осон йиғилади, ранглар жилоси табиий
Эски томни таъмирлаш ва созлаш давомида, уни осонгина монтаж қилиш мумкин.
Амалда умрбоқий материал
Биз сиз билан ҳамкорлик қилишдан мамнунмиз!

Томёпқич материали ВА АКСЕССУАРЛАР
Металл черепица
Тўлқ шакли-турлича
ҲОЗИР БУ МЎЪЖИЗА МАТЕРИАЛ ЎЗБЕКИСТОНДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛМОҚДА.

Энг яхши жаҳон стандартларига жавоб беради.
Листнинг кенглиги 1.065 м
Узунлиги 0.95 м. дан 10 м.гача
1 кв.м. материалнинг оғирлиги 4.5 кг
Ишлаб чиқариш учун зарур хомашёни хорижий фирмалар етказиб беради.

СИЗНИНГ УЙИНГИЗ ҲАМИША КЎРКАМ КЎРИНАДИ!

Йиғиш инструкцияси тавсия этилади. Буюртмачи хоҳишига кўра, том ёпиш-монтаж ишлари юксак маҳорат билан амалга оширилади.
Сиз фақат қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилсангиз бас:+998 (71)
162-42-74, 162-78-59, 162-96-31
факс: 162-41-05. E-mail: tezintom@globalnet.uz

ДИҚҚАТ! ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!!!
«ТЕЗИНТОМ» ҚЎШМА КОРХОНАСИ ОГОҲЛАНТИРАДИ: ЎЗБЕКИСТОН БОЗОРЛАРИДА ТАШҚИ КЎРИНИШИДАН БИЗНИНГ МАҲСУЛОТГА ЎХШАБ КЕТАДИГАН «ТОМЁПҚИЧ МАТЕРИАЛЛАРИ» ПАЙДО БЎЛДИ. БИРОҚ БУНДАЙ «МЕТАЛЛ ЧЕРЕПИЦАЛАР» СИФАТ ЖИҲАТИДАН «ТЕЗИНТОМ» НИНГ ҲАҚИҚИЙ МЕТАЛЛ ЧЕРЕПИЦАЛАРИГА МУТЛАҚО ДОШ БЕРА ОЛМАЙДИ. БУ «ҚЎЛБОЛА» МАТЕРИАЛНИ ХАРИД ҚИЛАРКАНСИЗ, БИР НЕЧА ОЙДАН КЕЙИН УЙИНГИЗ ТОМИНИ ҚАЙТАДАН ЁПИШГА МАЖБУР БЎЛАСИЗ. ФАҚАТ «ТЕЗИНТОМ» НИНГ МЕТАЛЛ ЧЕРЕПИЦАЛАРИГИНА СЕРТИФИКАТГА ЭГА БЎЛИБ, УЛАР ЎХШАШИ ЙЎҚ, ЭНГ ЯХШИ, ЖАҲОН СТАНДАРТЛАРИГА ЖАВОБ БЕРА ОЛАДИГАН, ҲАҚИҚИЙ УМРБОҚИЙ ТОМЁПҚИЧ МАТЕРИАЛЛАРИ ҲИСОБЛАНАДИ!

STOMASERVICE
PRIVATE DENTAL CLINIC
СТОМАТОЛОГИЯ ХИЗМАТЛАРИ
"Дентсплай" (АҚШ) технологияси бўйича

- КОСМЕТИК ТЕРАПИЯ
  - Оқ-полимер композит пломбалари
  - Тишларни тиклаш
- ЭНДОДОНТИЯ
  Барча турдаги каналларни КОМПЬЮТЕР НАЗОРАТИДАН ФОЙДАЛАНГАН ҲОЛДА ДАВОЛАШ
- ТИШ ОРАЛАРИГА ЙИҒИЛГАН ҚАТЛАМЛАРНИ ОЛИБ ТОЗАЛАШ
- ПАРАДОНТОЗНИ ДАВОЛАШ
- ПРОТЕЗЛАШ
  - Металл-керамика
  - Бюгел протезлар
- ИМПЛАНТОЛОГИЯ

Компьютер рентгенографияда малакали ва аниқ ташхислаш
ҚАБУЛ — ЯККА ТАРТИБДА
STOMASERVICE - СИФАТ КАФОЛАТИ
Телефон орқали навбатга ёзилиш: Тошкент — 30-44-88, Самарқанд — 32-00-20
3123
© ShARQ MEDIA

"MIRED" ХУСУСИЙ ФИРМАСИ
қуйидаги ремонт-қурилиш ишларингизни тез, сифатли ва кафолатли бажариб беришни таклиф қилади:

- Лойиҳа ижроси, иншоот смета қийматининг ҳисоб-китоби
- Ички ва ташқи дизайнни Оврупа стандартлари бўйича ишлаб чиқиш
- Бинолар ва иншоотларни «нол цикли»дан бошлаб тиклаш
- Биноларни таъмирлаш ва капитал ремонтдан чиқариш
- Электр-монтаж ишлари
- Сантехника ишлари
- Қозонхонани таъмирлаш бўйича тавсиялар берган ҳолда иншоотларни текшириб чиқиш
- Паркет гуруҳини ўтқизиш
- Осма шиплар монтажи
- Муҳофаза-ёнғин сигнал тизимини ўрнатиш
- Алюминдан ясалган витражларни ўрнатиш

Ишлар буюртмачининг талаб ва истаклари ҳисобга олинган ҳолда қисқа муддатларда бажарилади. Буюртманинг шошилинч бажарилиши ишларнинг сифатига таъсир кўрсатмайди.

Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 59.
Тел.: 137-49-08, 130-94-80
3010

Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазирлиги "Энергоимпэкс" фирмаси директорининг ўринбосари Элдор Давлетовга онаси

Софья ДАВЛЕТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Банклар ассоциациясининг жамоаси "Молия-Бинокор-Хизмат" компаниясининг директори

Анатолий СКУДОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

"Ўзбек ипаги" уюшмаси, "Шойи" акциядорлик ва "Пилла-холдинг" холдинг компаниялари бошқарувлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва савдо комплекси котибияти бош мутахассиси Азизулла Раҳматуллаевга падари бузруквори

Саъдулла РАҲМАТУЛЛАЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Халқаро Шароф Рашидов фонди жамоаси Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш корпорацияси раиси, академик, Меҳнат Қаҳрамони, халқаро Шароф Рашидов фонди фахрий аъзоси

Маҳмуд МИРЗАЕВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига, яқинларига таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон акциядорлик тижорат саноат қурилиш банки — "Ўзсаноатқурилишбанк" жамоаси молия-тижорат бошқармаси бошлиғи Баҳодир Мусаевга волидаи муҳтарамаси

Сокинабону МУСАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

"Трансконсалтинг-Водий" шўъба корхонаси жамоаси етакчи мутахассис Нодирбек Раҳмонов ва унинг оила аъзоларига бувалари

ИСМОИЛ отанинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдирадилар ҳамда уларга Оллоҳдан сабр-қаноат тилайдилар.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши
ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик — 133-78-92;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 716, 18918 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ.
Навбатчи — У. ФАЙЗИЕВА.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 21.15
1 2 3 4 5 6